

Matematicko-fyzikálny časopis

K desiatemu výročiu založenia Československej akadémie vied a Slovenskej akadémie vied

Matematicko-fyzikálny časopis, Vol. 13 (1963), No. 1, 1--2

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/126783>

Terms of use:

© Mathematical Institute of the Slovak Academy of Sciences, 1963

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

K DESIATEMU VÝROČIU ZALOŽENIA ČESKOSLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED A SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED

Koniec minulého a začiatok tohto roku je v našom vedeckom živote v znamení osláv desiateho výročia založenia našej vrcholnej vedeckej organizácie, Československej akadémie vied ako i jej organickej súčasti, Slovenskej akadémie vied.

Desať rokov v živote takej organizácie je pomerne krátke obdobie. Tu však ide o obdobie mimoriadne významné. Zriadenie ČSAV a jej počiatkový rozvoj spadajú do obdobia zásadného prerodu nášho hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho života.

Hneď od oslobodenia, najmä však po Vífaznom februári 1948 bolo jasné, že tak ako v hospodárskej a sociálnej oblasti, ani v oblasti našej vedy nemôže ísť iba o nejakú obnovu predvojnového stavu. Budovanie socializmu si vyžaduje oveľa sústavnejšiu, výdatnejšiu a hlbšiu pomoc vedeckého výskumu, než to bolo v minulosti. Podstatné rozšírenie siete našich vysokých škôl a zriadenie mnohých rezortných výskumných ústavov vyústilo na sklonku roku 1953 v založení Československej akadémie vied ako našej vrcholnej vedeckej inštitúcie.

Založenie Československej akadémie vied je súčasťou našej socialistickej revolúcie, opierajúcej sa o rozvoj výrobnotechnickej základne socializmu. Socializmus u nás rýchlo znásobil sily vedy a výskumu, umožnil takmer od základov vybudovať sieť moderných vedeckovýskumných pracovísk, vychovať tisíce nových bádateľov, vytvoriť celkom nové vedecké školy. V súlade so zásadami rozvoja našej socialistickej spoločnosti zabezpečuje Komunistická strana a vláda také materiálne podmienky pre rozvoj pracovísk a pracovníkov Akadémie, ktoré sa nedajú porovnať s podmienkami rozvoja vedy v buržoáznej republike.

Prvoradou úlohou Akadémie je bádateľská činnosť vykonávaná v jej vedeckých ústavoch, ktoré zahŕňujú dnes prakticky všetky vedné disciplíny.

Od samého začiatku bola Akadémia okrem vlastnej bádateľskej činnosti v oblasti základného výskumu a mnohých úloh majúcich bezprostredný hospodársky dosah, poverovaná aj významnými úlohami organizácie, riadenia a plánovania v oblasti našej vedy a výskumu. Stala sa tak významným poradcom vlády pri zaisťovaní ďalšieho perspektívneho rozvoja nášho hospodárstva a kultúry.

Ak v minulosti bola u nás vedecká práca v úplnej väčšine vedných odborov vecou osobnej iniciatívy jednotlivcov, tvoria dnes všetky naše vedné disciplíny organizovanú jednotu s jasnými cieľmi koordinovanými v celoštátnom meradle.

Akadémia neobmedzuje svoju pozornosť pri výchove vedeckých kádrov iba na vlastných pracovníkov. Stará sa a musí sa starať o to, aby sa k vedeckej práci dostávalo stále viac a viac mladých nadaných ľudí a aby sa vytvorili podmienky pre ich vedecký rast. Spolupracuje preto priamo i nepriamo s vysokými školami a inými inštitúciami pri výchove nových pracovníkov, pri zvyšovaní kvalifikácie všetkých pracovníkov vo vede i výskume a plne podporuje desiatky vedeckých spoločností.

Akadémia je do značnej miery i organizátorkou našich kultúrnych a vedeckých stykov so zahraničím. Osobitne veľký význam má jej spolupráca s Akadémiou vied SSSR a akadémiami ostatných socialistických krajín. Prostredníctvom svojich členov i pracovníkov zastupuje našu republiku v desiatkach medzinárodných organizácií. Za posledných desať rokov usporiadala ČSAV a SAV na tristo kongresov, sympozií a kolokvií s medzinárodnou účasťou. Vyslala viac ako osem tisíc vedeckých pracovníkov do zahraničia a prijala ako hosťov viac ako desať tisíc vedcov zo zahraničia na konferencie, stáže a študijné pobyty.

Za posledných desať rokov vydala Akadémia viac ako dvetisíc vedeckých kníh (z toho SAV 600) a vydáva 93 periodík (z toho SAV 30). Táto rozvetvená edičná činnosť zabezpečuje nielen publikovanie výsledkov pracovníkov Akadémie, ale i vysokých škôl a výskumných ústavov ministerstiev.

Počas existencie Akadémie dochádzalo k organizačným zmenám v jej štruktúre. Išlo vždy o zmeny, ktoré boli v súlade s celkovým rozvojom našej spoločnosti a vnútornými potrebami vedy. Od jej založenia sa neprestajne upevňuje jej charakter ako akadémie pracovného typu, ako aj jednota vedeckej práce v celoštátnom meradle.

Budujúc na pokrokových tradíciách našej vedy podarilo sa nám v uplynulom desaťročí dosiahnuť vysoký stupeň kolektívnosti vo vedeckom živote. Kolektívnosť bola vždy neodmysliteľnou súčasťou opravdového vedeckého pokroku, ale iba podmienky socialistickej spoločnosti umožnili jej plný rozkvet.

Československá akadémia vied ako celok má na kvalitatívnom i kvantitatívnom rozmachu československej vedy, na vytváraní predpokladov pre ďalší vývin i na zvýšení autority našej vedy v zahraničí bez sporu značnú zásluhu.

Aj náš časopis a rozvoj vedných disciplín v ňom pestovaných je tesne spätý so životom Akadémie. Ak sa v minulosti v dôsledku dobre známych ekonomických podmienok venovalo fyzikálno-matematickým vedám na Slovensku len málo pozornosti, usiluje sa dnes Akadémia zo všetkých síl odstrániť následky tejto skutočnosti. Keď sme zo skromných začiatkov začínali vydávať náš časopis, bolo našim prvým cieľom rozšíriť publikačné možnosti v našej republike. Je výsledkom nielen kolektívneho úsilia všetkých pracovníkov združených okolo nášho časopisu, ale i všestranného porozumenia zo strany riadiacich orgánov Akadémie, že sa podarilo vybudovať časopis, ktorý si získal vážnosť doma i za hranicami.

Pracovníci združení okolo nášho časopisu nezávisle od pracoviska, na ktorom sami pôsobia, považujú jubileum Akadémie za svoj sviatok a vidia v úspešnom rozkvetu Akadémie a jej činnosti spoľahlivú záruku splnenia svojich vedeckých cieľov.